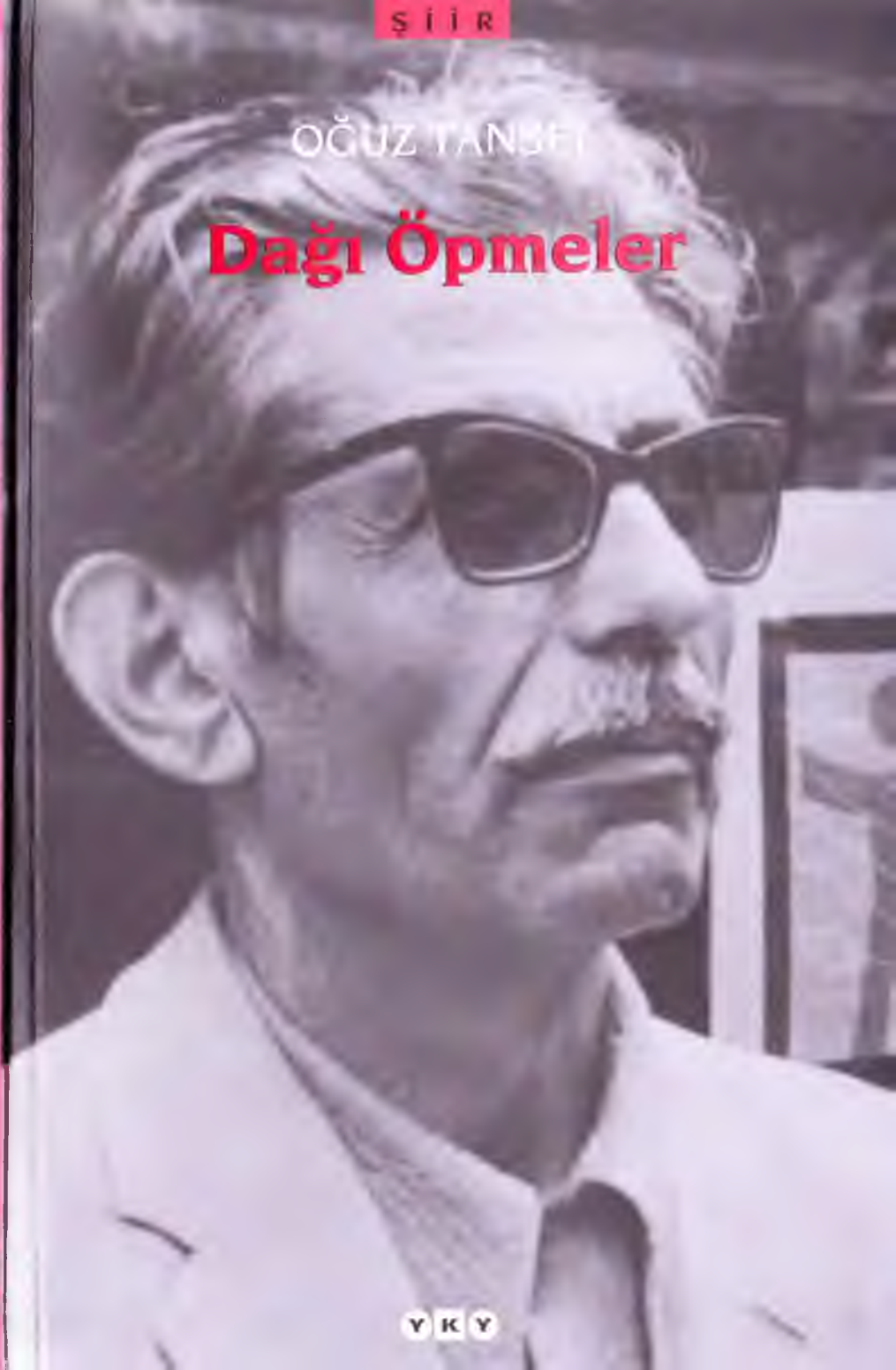
ŞİİR

OĞUZ TANSEL

Dağı Öpmeler

YKY

OĞUZ TANSEL • DAĞI ÖPMELER
YKY

DAĞI ÖPMELER

Oğuz Tansel 1915'te Batı Toroslar'ın kuzeye bakan yamaçlarında, Meyre köyünde doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümündeki öğrenimini bitirmeden yeterlik sınavı vererek öğretmenliğe geçti (1938). Ortaokullarda öğretmenlik yaptı. 1969'da sağlık nedeniyle emekliye ayrıldı. Ölçülü uyaklı ilk şiirleri 1937'de *Servetifünun*'da ve *Varlık* dergisinde çıktı. Toplumsal gerçekçi çizgide sevgi, kardeşlik, özgürlük, barış, eşitlik temalarını işlediği şiirlerinde yalın bir söyleyişe ulaştı. Türkçeyi ustalıkla kullanarak, halk söyleminden, folklorik ögelerden yararlandı. Doğayı betimleyen ikilemelerden özellikle yararlanması ondaki şiirsel coşkunun bir sonucudur. Doğayı betimlerken anlattığı hep insandı. Masallar derledi. Sözcük ekonomisine ve matematiğe dayalı, titiz dil işçiliği şiirlerinde olduğu kadar masallarında da görülür. Türk Dil Kurumu Çocuk Yazını Ödülü ilk kez 1977'de Oğuz Tansel'e verildi.

Oğuz Tansel 30 Ekim 1994'te Ankara'da öldü. Ölümünün birinci yıldönümünde dostları, anısına, *Üç Kanatlı Masal Kuşu Oğuz Tansel* başlıklı kitabı çıkardılar.

Yayımlanan eserleri: *Savrulmayı Bekleyen Harman* (şiir, 1953), *Gözünü Sevdiğim* (şiir, 1962), *Bektaşi Dedikleri* (şiirleştirilmiş Bektaşi fıkraları, Metin Eloğlu ile birlikte, 1970), *Altı Kardeşler* (masal, 1959), *Yedi Devler* (masal, 1962), *Üç Kızlar* (masal, 1963), *Mavi Gelin* (masal, 1966), *Allı ile Fırfırı* (masal, 1976).

Oğuz Tansel, 1985'te şiirlerini *Sarıkız Yolu* adıyla, masallarını ise *Konuşan Balıkla Yalnız Kız* ve *Çobanla Beykızı* adlarıyla toplulaştırdı.

OĞUZ TANSEL

DAĞI ÖPMELER

DESENLER:
ORHAN TAYLAN

YKY
İSTANBUL

Yapı Kredi Yayınları
Şiir - 116

Dağı Öpmeler / Oğuz Tansel
Desenler: Orhan Taylan

Kitap Editörü: Birhan Keskin

Kapak Tasarım: Nahide Dikel
Baskı: Altan Matbaacılık Ltd. Şti.

1. baskı: İstanbul, Temmuz 1999
ISBN 975-08-0014-1

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 1999

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Plaza E Blok Manolya Sokak 1. Levent 80620 İstanbul
Telefon: (0 212) 280 65 55 (pbx) Faks: (0 212) 279 59 64
http://www.ykykultur.com.tr
http://www.shop.superonline.com/yky
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr

İçindekiler

ANTALYA DOLAYLARI
11 • Antalya Dolayları
13 • Antalyalı Irmaklar
14 • Antalya III
17 • Antalya IV
18 • Antalya V
20 • Antalya VI
22 • Antalya VII
23 • Antalya VIII

BİLİTİS
29 • Bilitis I
30 • Bilitis II
32 • Bilitis III
35 • Bilitis IV
36 • Bilitis V

KINDAM
39 • Kındam I
40 • Kındam II
41 • Kındam III
42 • Kındamlı Konuşma
43 • Kındamlı Yaşam
44 • Kındam VI
45 • Kındam VII
46 • Kındam VIII
47 • Kındam IX
49 • Kındam XI
50 • Kındam XII
51 • Kındamlı Evren

DİKEN ÖZLEMLİ
55 • Güneşe Türkü III
56 • Assos'lu Çoban
59 • Olmaz Olur
60 • Yaşama Gücü
61 • Yolun Çıkmazında
62 • Açık Seçik
63 • Gökdeniz
64 • Dolu Dizgin
65 • Çağrı IV
66 • Diken Özlemli

SAVAŞA HAYIR
69 • Abdal Musa
71 • Kumru
73 • Işınlı Süpürge
75 • Bir Yanardağ Ortadoğu
78 • Savaşa Hayır
79 • Umulu Gece

80 • Vay Benim Köse Sakalım
81 • Kadın Bastı-
ya da zorbalık
82 • Rabbena Hep Bana
84 • Çapraşık
85 • Wilhelm Tell
87 • Nedenli Karanlık
89 • Gurbetçiler

CANIM ÖZGÜRLÜK
93 • Oluşum
94 • Usa Saygı
95 • Dedikodu
96 • Havuz
97 • Sağım Yeri
98 • Balıksız Havuz
99 • Uğurlama
100 • Sayrılarevinde
101 • Bilinç Işığı
103 • Canım Özgürlük
105 • Kesinkes Değiştirilemez
106 • Kavak Ağacı

Altın Yürekli Karım Kalbiye Tansel'e

Antalya Dolaylari

ANTALYA DOLAYLARI

Dostum Hilmi Özgen'e

1/
Bir mayıs günü geçtik
Torus'ları*: Türkdağları, Akdağ,
Gidengelmez, Küpe, Yarpuz,
Kaplan boyasında, sırtları,
Yurdumun başı güneşli dağları.
Söylence güzelliğinde orman,
Güneş ışını düşemez yere.

2/
Boyasını konuşturur meşe, çam
Baş uçları tutkuyla emer maviliği
Seçkin güzellik, bu görkem
Anlatılamaz, görünce kalakaldık.
Zakkum çiçekleri, yolumuzu
Kınalayan ırmak; uçuşur düşçe
Göğün aynası Manavgat çayı;
İnciler saçan alımlı çavlan
Yaratır binbir ebemkuşağı.

*Türkçede birden çok heceli sözcüklerde arka arkaya "o" ünlüsü gelmez. Bu nedenle halk dilinde Toros özel adı Torus söylenerek Türkçeleşmiş olur. O.T.

3/
Korkusuz söylence yiğitleri
Tıklar çağların kapısını
Usumda Bellerophon'un serüveni
Benzer güzelliğiyle de Yusuf'a
Tanrıçanın verdiği altın gemle
Yakalamış gök kanatlı aygırı,
Ejderhayı tepelemiş Yanartaş'ta
Yüreğine oturan kardeş acısı
Dolaştırır, sürgün gibi, yadelde...
Özlemle, sevgiyle kanatlanıp
Çaldık konuşan tunç kapıları.

ANTALYALI IRMAKLAR

1/
Tanyerinde zakkum çiçeklerinin,
Manavgatlı Karasu gürlevüğü,
Güvercinlerce uçar martılar,
Su kemerleri uzanmış kollar,
Şaşırmışlıkla giriverdik
Korsan pazarı Side'ye.

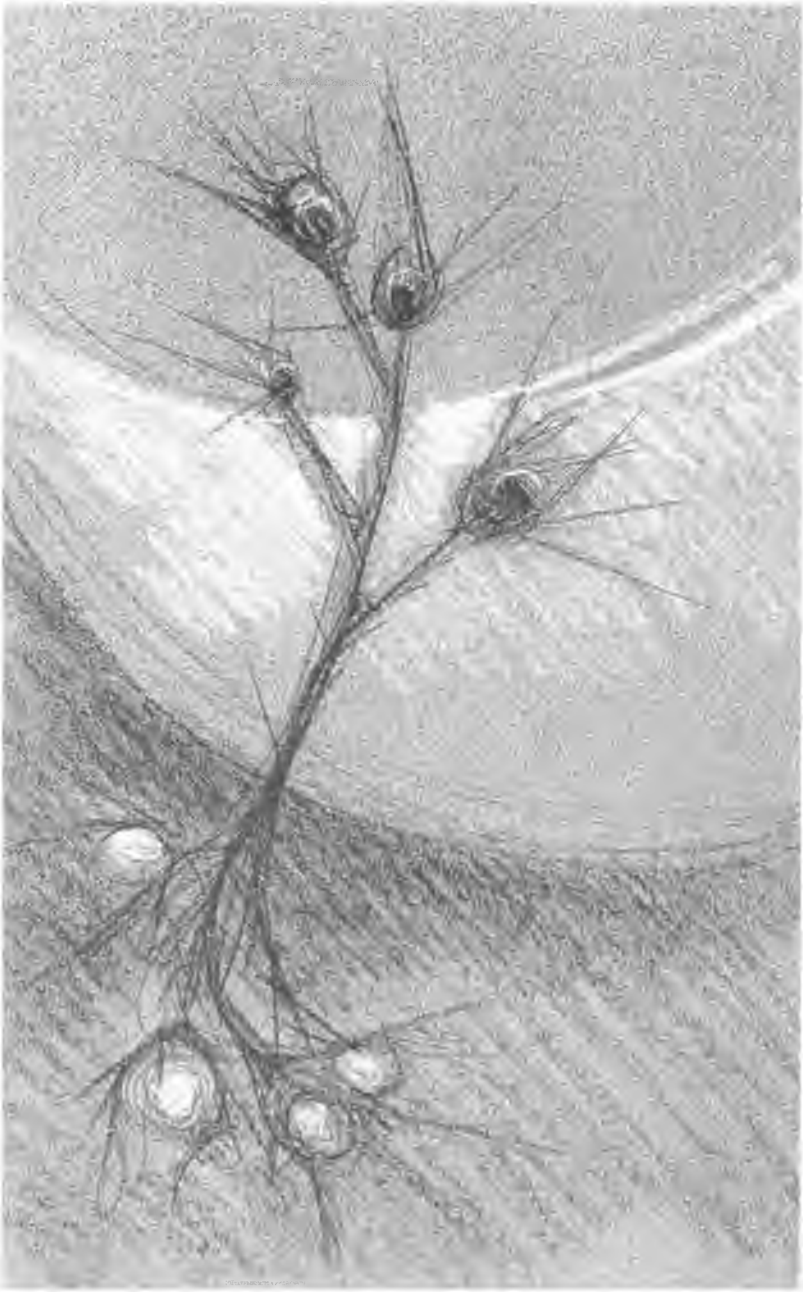
2/
Anphilos, Hektor yoldaşı
Troy'un acısını unutur burda,
Aksu, Düden, Köprüçayı, Dimi,
Oba, Kargı, alabalıklı Alara
Halka sunmuş altın sofrayı.
Perileri maviş gözlü Akdeniz'in
Türk yurdu Salur Hanların
Kadife yumuşaklığında kıyılar;
Yitmemiş tiyatronun görkemi,
Altın ellerin gücü mermerde
Ak güvercin dalgalar türkülü,
Karışır oyuncu konuşmalarına
Alınteri, yüreği güneşliler.
Söylenceli, kardelen yürekler
Işık denizinde çimdik, arındık,
Özgürledik bütün tutsakları
Bir törende oldum halkla
Toruslu Bilitis'in güllü gerdeği.

ANTALYA
III

1/
Deveboynu uçurur Dikilitaş'a
Sülek'te Dölsüz'ün obası,
Göknar kirişi, ardıç pardısı,
Kındamlanır göksel tanyeri
Saygılı, konukladı oba halkı
Atlandık, yolgösteren Hocalı.
İnmeden su içti avcumdan
Öpülen parmak kökü, ateşini
Yitirmez. Yardımcı, dedi:
Ata bin dinlen, in dinlen.
Yayla düzünde, atlı, elele,
Usumuz kınalı taşlarda,
Kındamlı Göl, keklik oynadı Akdağ.

2/
İlkyazda su gümbürtüsünden,
Durulmaz burda, dedi, yörük.
Göknarların kozalakları
Elmas çiçekli, yıldız akışlı.
Emekle güzelleşir yeryüzü
Uzaya yakışan canım hız
Sevindiriklinin, gülaçar gözleri,
Yere göğe sığmaz sevi kıvılcımı.

3/
Sultanmunarında bir bok yedim
Aksu'da onu yıkayacağım!...
Kendini bağışlamaz, testiye de öfkeli.
Söbüçimenli kızın serüvenine
Dayanmaz can, kan ağlar bilisiz,
Ayışıklı gecede akan gözyaşı
Yakınca toprağı, gül açar.
Çiğdem topukluma Saylı'dan
Alev goncalı safran söktüm.
Yüreğinde sevi olmayan
Benzer yangın yemiş göknara.

ANTALYA
IV

Zakkum çiçeği boyalı tanyeri,
Su kemerince uzar kollar;
Pamphilya'da ünlü kent Perge,
Önce Triyannus'u: düşündüm
Artemis tapınağında aradım
Bakıcıyı. Artemidas'ın yeri boş;
Ayinde gezdirilen yontusunca,
Özgürmüş mutlu, doğa çocukları,
Gelmeden Paul'le Barnabas.
Tiyatroda aldım yerimi:
Ağlatı kapıdan akar göz yaşı,
Tekirova'ya açılan beş kapıdan,
Gülerek çıkanlarla konuştum.
Mortana köyü bekler güneşi;
Aydınlık ülke Pamphilya'ya,
Karanlık yürümüş bir çağda
İskender'i Sallum'a götüren
Karga yolgösterici yok ortalıkta.
Tiyatroyu Titus dolduramaz.
Sütunları ellerimiz kaldıracak,
Barış, güzellik ülkesine
Yepyeni bir güneş doğacak.

ANTALYA
V

1/
Dev Torusların güneşli başı,
Akdenizi içer Alanya'da.
İlk deniz kartalı Triphon,
Armağan bezekler sunmuş;
Erkinlik için çıkmış engine,
Başı bulutları öpen tepeyi
Kartal yuvası bilir kendine.

2/
Antonius; Kleopatra'ya
Bağışlamış Alanya yöresini.
Dudakları muz kokan dilber,
İşletmiş sedr ormanlarını.
Ecenin Tarsus'a gelişi görkemli,
Çıkmamış insanların usundan.

3/
Gel zaman git zaman
Yelkanat koşan atlarımız
Kekik halıca çiğnemiş dağları:
Yüz mancınık oturtulur kayalara
Kös sesleri tutmuş dünyayı
At üstünde Alaeddin Han:
Ödü kopmaz Kird-Fard'ın ya,
Halkın yüzü söğüt yaprağı.
Ok yağmuru denizden, karadan,
İki ayda erir iyenin çıdamı
Subaşı Ertokuş araya girer,
Hana verirler asar'ı, kızını.
Tanrı Torusların aylı başına
Yüzkırk burçlu çelenk örer.

Kızlar mağarasında su perisi,
Görülmemiş düğünü anlatıverdi.
Ay yüzlü Hand kız Türk gelini
Korumuş halkını, ülkesini.

ANTALYA
VI

1/
Zeytin çiçeklerinin günışığında
Akdeniz öper Torus eteklerini.
Kıral Attalos'un liman kenti,
Hanlara kışlak olur Antalya;
Yıl boyu güneşe vermiş kendini.
Ihlamur çiçeklerinin ışığında,
Oyaca işlenmiş bahçelerle
Sarmaşır yedi kollu düden,
Büyütür zeytini, pamuğu, narı
Çavlanlar kanatlanır denize.
Gurma ini sesli bakır çağından...

2/
Karatay'da toplanmış ilginç çağlar.
Süleyman Şah, kurtarıcı komutan;
Selçuklu Hanı Gıyasettin,
Gemiler yaptırır bu kıyılarda.
Kardeş mühürce durur anıtlar.
At nalı biçimli onurlu surlar;
Kente kuşak olmuş seksen burçla.
Beyazıt oğlu soylu Korkut'a
Kafa tutmuş kızıl saçlı Barbaros;
Zorbadan zorba Şeytan kuluna
Yiğitce baş kaldırmış halk.
Yivli Minare, Hadrianus...
Güzelliği, barışı, kardeşliği
Anlatmaktan bıkmaz Akdeniz'e.
Doyuran, Karaman sekiler toprağı,
Kırkgöz çayı bir karabatak kuşu,
Yıl boyu şaşırtır insanları.

3/
Badem, limon çiçeği ışığında
Altın toplar güneş çocukları.
Filkulağı süngerle mavişlenir Antalya,
Çam kozalığında efelenir Toruslar,
Türkülerini dinletir Bilitis kızın.

ANTALYA
VII

1/
Zakkumların yeşil denizi,
Su kemerlerince kollarım,
Belkıs köyünde Aspendos:
Hâlâ ışıklı gölgesi görkemin
Bir çağlı gibi gezdim tiyatroda
Kölelik savaşmış özgürlükle
Usum, donakaldı, düşüncelerim.

2/
Yandaş olunamaz kölecilere.
Tutsakları parçalatmaktan
Zevk alıp gözdağı verenlerin
Küçülür gözümde dünyaları.
Sevdalanır Yılanlar Hakanı
Ormanlı konaktaki Ece'ye
Köprüler yaptırmış sevdiğine
Tez ölüvermiş çiçekler Ece'si
Ballardan tatlı, öksüz Balkız
Saçı belinde, dal tutar eli,
Tiyatronun kaşında yontusu.

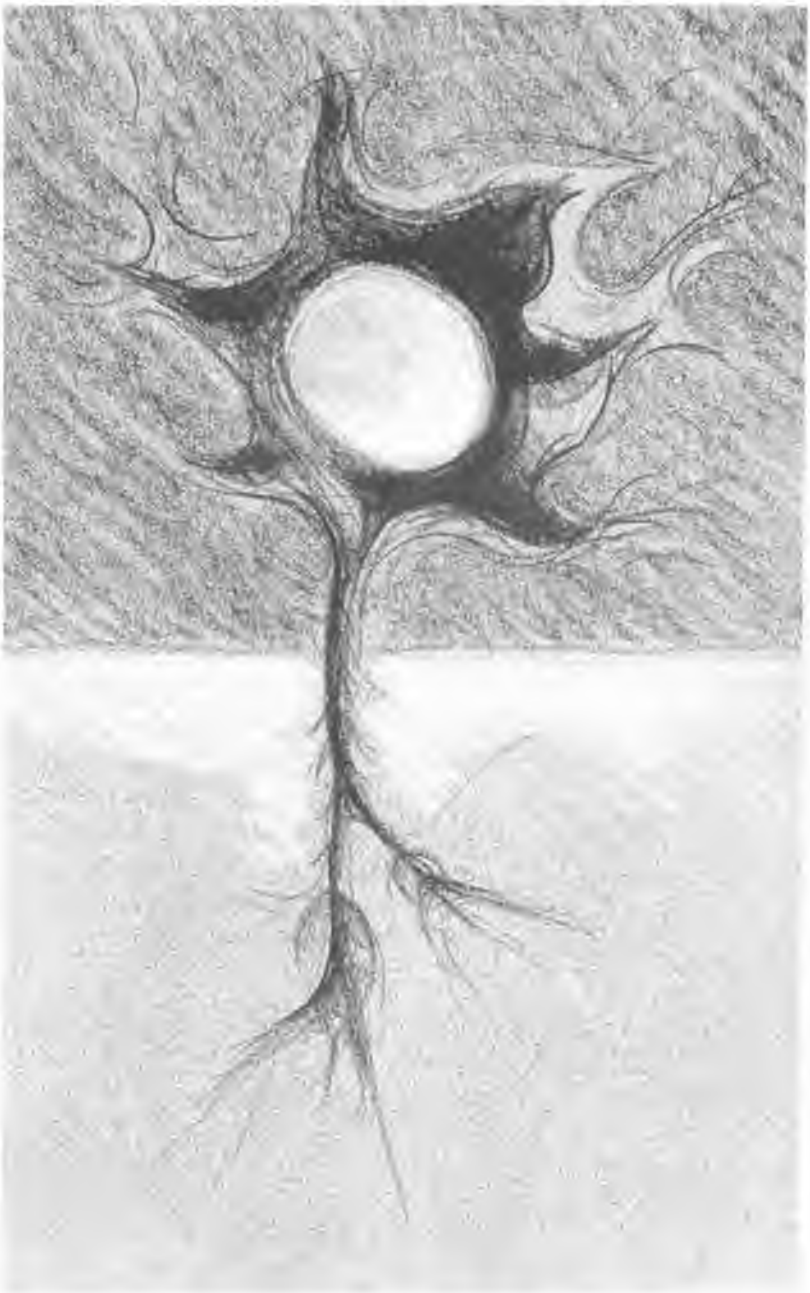
3/
Zenon'un ışıklı elleri
Çok ünlü saz çalan yontuyu
Aşırmış Verres, kırılsın eli
Aspendos denizde çimermiş
Sevgi, kardeşlik üretenler
Barış köprüsü, kurar Evrimedon'a...

ANTALYA
VIII

1/
Zakkum çiçeği tanyerinde
Su kemerince kollarımız
Bir eski çağlıca dolaştık
Özgürledik köleleri, tutsakları.
Ayak izimiz altın kumlarda,
Manavgat'la Serik arası,
Denizden dağlara değin,
Tuğay çamlığı yeşil tapu!
Düşündürdü Ülkün'le Erkut'u.

2/
Sekiz yüzlü Kızılkule'de
Özgen'in içli türküleri.
Uçtuk mavi ışıklı tepeden;
Suyun aynasında yüreğimiz,
Gözlerimiz, göknar yeşilinde,
Saçları portakal, dudağı nar,
Dimdik memeli Amazonlar.

3/
Maviye boyadık yapı taşlarını;
Akdeniz'den Atlantiğe ebemkuşağı,
Altından geçirdik insanları;
Sayrı sağ oldu, sakat sağlam;
Yoksul varsıl, çirkin güzel,
Tutsaklar, köleler özgürlendi.
Çalınan yontuları koyduk yerine.
Mutlu bir evrende, savaşsız,
Yürekte tomursun yaşama sevinci,
Geleceğin gerçek iyeleri
Gözlerde barışıklık özlemi
Yarışsa: kardeşlikte, sevgide...

Bilitis

BİLİTİS
I

Pierre Louÿs'ye

A/
Toruslar! Tomurcuk gölgeli orman
Saçları portakal boyada periler.
Olgunlaştırdı dişiler sultanını
Türküler söylediğin korulukta
Saçların zambak, sümbül kokar,
Yosunlanarak göksünü ezdiğin
Ormanlı derede, yıldız ışığında
Nar dudaklarını öpmüştü çoban

B/
Saçları mavi orman perileri,
Başlarına takmaya tomurcuk gülü
Kuşburnu koyağına aylı yoldan girdi
Akan suda aradı göksünün kalıbını,
Birkaç sap şebboy düştü usuna
Özgür aşkın yüce tanrıçası
Karasu aynasında bilir kızlığını
Bulamadı andını unutan çobanı
Uzun gecede tezin tezi günışığı.

C/
Ah! Periler, oğlaklar, ay ışığı
Yanık türkü söyler yörük kızları.

BİLİTİS
II

Yalansız seven olduysa eğer:
Pekçok sevdi o, geçilemez,
Tutkun; söylemeli çarpıtmadan,
Yaşantının buyurur ten türküsü:
Sen, dişimsi yat, uzan.
Güzelde yarınsız hoşlanmada,
Tutku'nun tadını çıkar ki...
Yüreğinde tadıp doyulmadık
Bir özlem kalmasın ölünce.

Yosma bilir Lidya kokusunu.
Et çiçeği tatlı göğüsleri
Kösnülce ne denli varsılsa
Kokulu, ılık yumuşaklığı da.
Sert memeleri mermerimsi;
Çok sevildi, yumuşadı ondan.
Düzgün, yuvarlak kalçaları,
Kara saçları ünüydü gözalan.
Alımlı tavrı büyülerdi gözleri,
Peloponez güzellik gerekmez ona.

Melisa anlatır gerdek gecesini.
Göğüs tası bir dal şebboyla
Perili çeşmede yüzer hâlâ.
Geceleri güllü koyakta çoban:
Tersin akarsa su karlı tepelere,
Dalgalara ekilirse arpa, buğday,
Gölde çam, kayada topçiçek biterse
Güneş kararır, ay düşerse çimene,
Seni unutur, severim başkasını.

O, çıplaksı: süs, takı, hak getire.
Kara saçlı, kırmızı dudaklı,
Perçemi uçar gül yanağında;
Çoban Likas'tan öğrenir kavalı.
Selenis'le yatak paylaşmalar!...

Yiten yazıtda göksünün sıcağı,
Gül kokulu çiçekler, gerçek sevi;
Manavgat'ta bıraktığı usunda.
Yosun kuşakla benzer periye,
Hiç görmediği su, orman perilerinin
İnandı mutluluk vereceklerine.

Bilitis, tapardı yalnız Aphrodite'e.

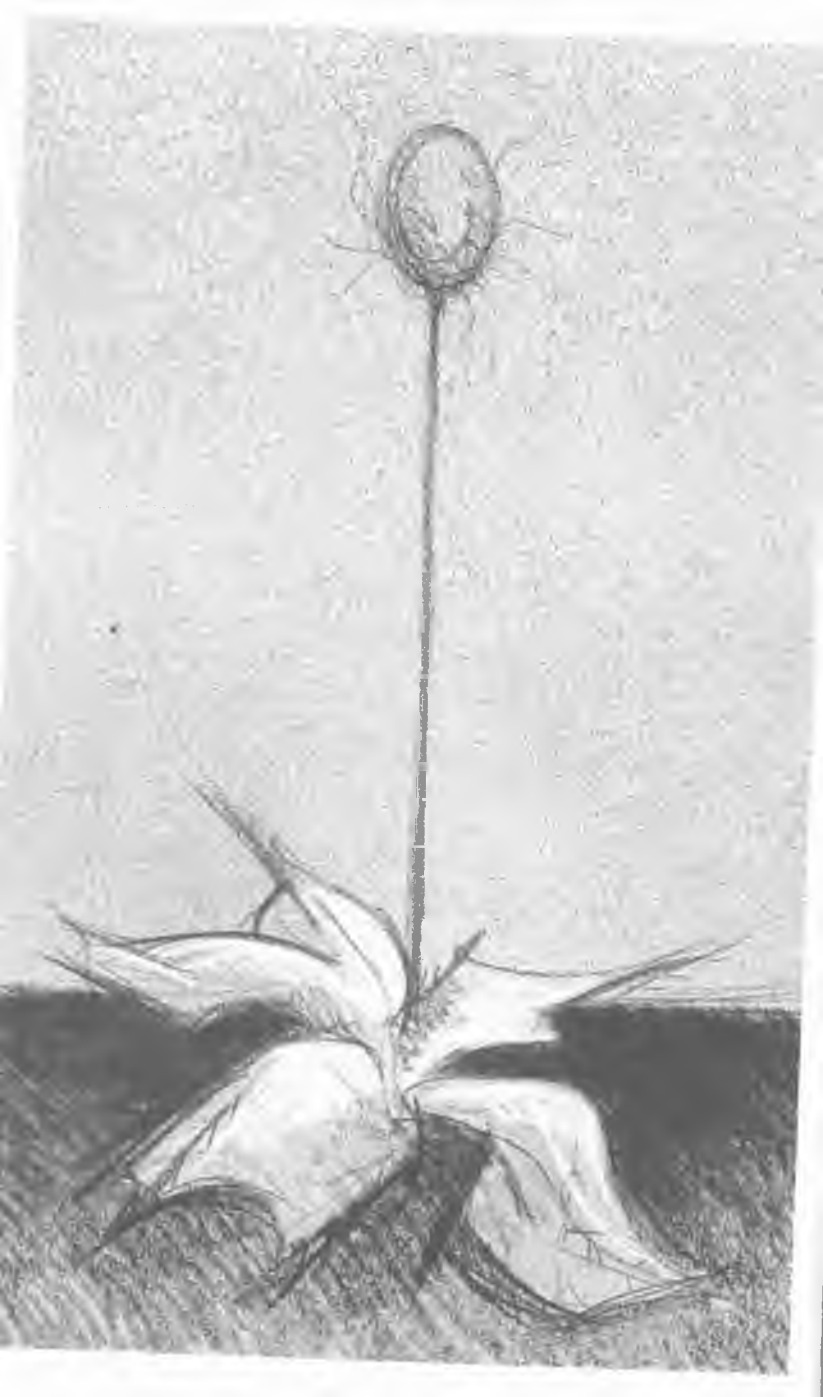
BİLİTİS
III

1/
Canımın canı, kanı Bilitis,
Gölgesinde gelişti Torus'un;
Kıyısında gezerdi Melas'ın.
Metel dökerdi çocuklara,
Horuzlar el eder gündoğumuna
Yün eğirir yağışlıysa hava
Ortalık günlük güneşlikse,
Keçileri otlatır, süt sağardı.

2/
Bahçesi düşlü kör adam,
Sarışın periler görmüş dağda.
Melantho'yla yapar meme yarışı,
Ormanlı derede çırılçıplak
Çimmek. Yüreğini yakar habire.
Sevi yolu karmaşık çıkmazlı.
Kara zambak, sarı sümbülle
Giyit bezer, süslenir gelince!

3/
Menevşe gözlü kızlarla halay...
Usunda çakılı Adonis'in benzeri.
Ballı incirle süt alır çobandan,
Allı morlu erer murada!...
Hava serinler, geceler uzar.
Ah!... Gün hiç doğmasa!...
Seviye, sevgiliye doyamaz,
Çimenli yeraltı ini gerek.

4/
Yüklenir tedirgin, günler,
Örekesine döker derdini:
Anam vermiyor, yoksul diye.
Ya Likas'a olurum gelin,
Ya da kimse göremez düğünümü!

BİLİTİS
IV

Gözleri, saçları tıpkı seninki,
Sanki Göktepe'li yörük kızı.
Şiir, gerçekten damıtılmalı
Bilitis'in fırtınalı yaşamı:
Gül sunar çıplak Astarté'ye
Güzelden güzel, Lesbos anası,
Sevda delisini çeker Astarté.

Sümbül boya, kırmızı eteklik,
Sarı yemeni, kolları, kulakları,
Altın, gümüş takı yosmalar;
Çalgı çağnak, coşkulu yaşam,
Çığlıklar, gırla halay,
Kır eğlenceleri; körpecik
Kızların fülütüne dayanmaz can!

Tanışır Sappho'yla; öğrenir şiiri
Özgürlük güneş bu topraklarda.
Çırçıplak yüzer rahibe Phryne;
Praxitel yontular bundan sonra.
Bir eli, elini, biri göğsünü!
Kime versin kalbini, dudağını?
Üçlü yatak birlikteliği!...

Hiçbir şeye dokunmaz, yatağa,
Kendininkiyle kalsın teninin izi;
Öpüşün mührü bozulmasın diye:
Yıkanır saçlarını taramaz,
Dudak çiçekleri solmasın,
Boyanma, okşayışlar silinmesin;
Pencere açmaz, dağılmasın anısı.

Yalnızlığın zehri ölümden acı...

BİLİTİS
V

Savaş, tamu tanrısına, Aphrodite'e,
Benzeyen yanları, mavimsi saçları,
Dudağı bakır kızılı, gözü kapkara;
Göğüsleri; tatlı, ılık, çift kumru;
Çiçek tozu, saçıyla kurular onları,
Kızıl alev, köpürüp yanmak!
Etleri arasından geçen düş. O:

Görünce yüreği durur, yüzü yanar;
Başı döner, çıldırtır dokunması,
Dudaklarına deli olur niceleri;
Açgözlü Aphrodite ısırır yüreğini.
Hem sili, kösnil, hemi suçsuz,
Çıplak Astarté besler onu,
İçsin kanımın kızıl şarabını.

Sappho, övgü düzmüş saçına.
Öpücüğü çiçekler dudakları;
"Beni sonsuzca sev!" kemerinde
Kokuya batan dört güvercin
Sessizce uçar mavi gökte.
Bin gül üstünde çırılçıplak.
Ölümsüz utkuda Bilitis kız.

Kindam

KINDAM
I

İlksizin ilkinde biçimlenmeden Evren,
Karmaşa bir bütündü, Kındam uyanık uykulu
Eksiz birdi, öfkeli; sıcacık, dipdiri.
Güneşler, yıldızlar, aylar varlı yoktu,
Bir ateş bulutsu, devce devinim uzaylı.
Boyalar, mevsimler birliğin tadında,
Uçmaların özünde varlı biçim savaşı.
Milyarla ışık yılı aktı Kındam'lı kargaşan,
Özlemli bölünmeler, kümelenmeler sevinçli
Bir nice sonda aldı yerini güneş dopdolu can.
İlklerin birinde Kındam'lı dünya doğdu,
Sevi çekirdekli bulut açа yuvarlana, uça
Burçlar çakıldı, her gezegen oturdu yörüngesine
Işıklı gündüzler, katran geceler çok sonra.
Bir nicesinde uzay oluşturdu özünden suyu,
Kındam'lı küme bulutlar sancılı şimşeklerle.
Yasalı sonların birinde kördüğümler çözüledurdu,
Kındam'lı dağlar, azgın sular kavuşmanın tadında,
Bitkilerin, canlıların düğünü masallar boyu.
Kındam, duyuyu, seviyi mayalandırdı, us daha sonra.
Temmuzlu Dipsizgöl'den Kındam'ı yürüdük
Kındam'la.

KINDAM
II

Güney Toruslarda morumsu tepeler,
Tumurur Can, düğünlü sevide yıldızlar.
Bir dağ keçisi aya bakar Buztutmaz'da
Düşünür barışı, güzeli, seviyi
Örtündü Göl'ü Kındam güvenli uykuda.
Göknarın tepesinde mavileşir umut
Ardırdığın pınar kaşında ak kekikli eller
Yıkanır Çarşamba'nın kaynağında,
Su kaşında düşünür yontu'lanı,
Sabahı uyandırdı tablomsu bir tavanda;
Kındam çoğalmada, yıldız harmanı...

KINDAM
III

Yıldız yılında, aylardan öveyik ayı
Konuşuyordu Kındam, duralayıverdi urun:
İkindileyin söylencesiyle iniyorduk Güldağı'ndan.
Susamışlığımızı aldı Saylı munar, çiğdemler verdi sapsarı.
Gözleri karakavruk yeşili, bir çoban;
Topalak, gül getirmiş Güldağı'ndan.
Yıldızdağı, Türbe... İlkyazı geç gelen,
Göktepe'de Manyas gediği, Sülek'te Tazıalanı
Mor kanatlar takınıp uçtular.
Dalıyorduk Kındam'a üç bin taş basamaklı,
Hamalar-Deresi'nde gökçecikler özgür sevilerde,
Elele, yolumuz karışıverdi samanyoluna,
Yıldız mı, boncukçalba mı, seçilemez, iki yanı.
Kayalıkların görkemi yüreğimizin içiçesinde en kuytu,
Sevi bulutum, boyalı taşlarda gözün,
Sımsıcak usta ellerin, devce dayanma gücün.
Üç bin basamaklı, yaşıyorduk, çoğalan Kındam'ı
Onu dinlediğimiz yerde, bulduğun ardıç kökü
Parmaklarınla canlandı, içimizi, kar sularını, konuştu,
Dipsizgöl'ün üstüne asıverdi yeşilimsi bir bulutu;
Sultanmunarı'yla Karasu, Gölcük'te topçiçekler dilleşende,
Suspus oldu doğa, yıldızlar kulak kesildi:
Kındam olmak istiyorum, atacağım kendimi.
Kümebulutum, dağçiçeğim, hemeninden ben de.

KINDAMLI KONUŞMA

1/
Dün akşam açınca kapımı:
Ulus'la geldin içeri,
Bu kavuşmaya sevindim denizce;
Kitabımızın başına darısı.

Verimli sayılmaz bu yaz'ım,
Konukların kapı tıkladığı aylar,
Canciğer, sevdiklerim hepsi de.
Sanatsa kıskanç sencileyin,
Kimseyle bırakmaz uğraşmaya.

Büyükaşlama'daki kadın:
Kilimin başına oturdun mu
Hiçbir nen düşünme başkaca.
Ustanın unutamadığım sözü.

Yazı, resim de tıpkı böyle.
Ceylanın kaçışında, kartalın
Uçuşunda düşlerim Kındam'ı,
Temmuzlanır düşümün ortası.

Yaz mavisi ovanın aklığında,
Çoğaltıyorum tutuşan denizi;
Yıldız ışığı "evetli yirmialtı"
Dilsiz bahçesinden armağan.

Kekliğin sekişi, ışır kayada;
Yavşan, kekik, gündöndü moru
Elele kındamlanır samanyolu.

KINDAMLI YAŞAM

İlkyazda dellenir kar selleri;
Gümbürtüsü boğar dağı, taşı.
Mutluluk unutturur ayı, günü:
Yürek usumun tam ortası,
Güneşi eksilmeyen, görkemli
Doruğunda yüceliğin, bükülmez
Bilekler; yakar özgürlük ocağını.
Ak güvercin alayı kanat çırpar;
Güzel, mercan gözlü, gül ayaklı,
Kındam'da solur bakış izimiz.
Gölcük'te, Dipsizgöl'de taşlar,
Karşılamaya çıktı Kındam'ı,
Sugözü özgür kargış yağdırdı:
Zındancı zorbaya, zorbalığa.
Evreni doğru yorumlasa bilge:
Erinç çiçeklenir, akar suca.
Gerçek sevgi alınıp satılmaz;
Yalansız sevi, yere göğe sığmaz.
Özgürlüğü ele geçirsek bir:
Donanır yaşam ballanır kardeşçe.

KINDAM
VI

Yüreğimizin en kuytusu yol görkemi,
Sevi gülüm, kınalı taşlarda gözün.
Sıcacık: yüreğin yorulmaz devce
Dağı dinlerken bulduğun yontu
Kındam'da keklik konuştu yavşanı.

Göl'ün tavanına asılıkalan bulut
Sultan munarı öyküsüyle indik dağı
Yankılandı kındam, sular dilleşedurdu
Atacağım kendimi, kındam olacağım!...
Bulut çiçeğim hemeninden ben de...

Güldağı'nın Temmuzda doğar ilkyazı.

KINDAM
VII

26/27 Temmuzlu sevinin mayası

Düşlerin düşü. Işıklanır günlerim:
Bismil'de, görünmez at yel kanatlı;
Kınalı çevren, varlı yok, kıyısı,
Kaşık çalımı, ayağılı, yolumuza.

Koydu tükenmez güzü. Belimden
Sarmaşır sımsıcaklığı birlenen
Aşlama insanladı, gerçeğin düşe sığmazı,
Meryem Yiğit'in közlü bıçkırı.

Karasevi, küpelioya, koçboynuzu,
Yıldız bahçesi ceylanların evi;
Gözlügülüzar, sürmeli, inekizi,
Günlüorta, benlikara, çatallı.

Yeşilimsi gök eriye, çoğala:
Masal ovayı yıkar üveyik çağrısı
Gece şimşeği, birlendi evren
Selce usumda şakıyan mavi ışığı.

KINDAM
VIII

İda'yı sardı duman tülce,
Usumun gözüne çakılı kümebulutum;
Özlemli beklemenin ateş bıçağı,
Doyulmaz Temmuzlum, kana kesti içimi.

Işıkca aktı yıllar, sular yandı...
Varlıklar senlendi, mavileşti üveyik çağrısı
Gündüz bile düşlerim; uzaklığın silinir,
Nar dudaklı peri kızları ağartsın geceyi.

Sarmala bu canı, köpürt bu denizi:
Güneşler kındamlanır gözlerin dalınca
Zemheride kardelenlerimiz açar,
Yalnızlığı öldüren uzay güvercinleri.

Ölüm, güneş tanrıçanın yasası
Yalnızlıksa özletir ölümü bile
Çatlar yürek uzaklığın tükenmez
Beklemeler, kaplumbağa yürüyüşü.

Kavuşmalar şimşek parıltısı
Avuçlarımda, birlemenin sıcağı
Menevşeler dereriz boyalı denizden
Yürekse en çatalı, en insancılı.

KINDAM
IX

Yürek kuytusu yolun görkemi.
Dağçiçeğim, kınalı taşlarda gözün;
Sıcacık eli, yorulmaz yüreği:
Sel yatağında bulduğun yontu,
Kekliği, yavşanı konuşturdu.
Göl'le sarmaşır bir bulut.
Sultan munarı öyküler dağı.
Yankılı kındamı okşar kar suları.
Atacağım kendimi, kındam olacağım...
Topçiçeğim hemeninden ben de...

Güldağı'nın Temmuzda ilkyazı.
Seven her yürekte çiçeklenir bu anı...

KINDAM
XI

1/
Sis çöker biteviye ovaya:
Usumun ortası kümebulutum,
Beklemenin ateş bıçağı
Doyumlu gece gitti ışıkça,
Her şeyin sen olması tükenmez,
Türkülü gel, ağartalım geceyi.

2/
Uzaklığın, düşleyince yapyakın,
Sar bu canı, yak bu denizi
Zemheri gülü ikindi güneşi
Yaylaçiçeğim, karanfil saçlım,
Bölüşelim, ölümcül yalnızlığı.

3/
Beklemek, tükenmez ışık yılı,
Gelişin anlık şimşek çakması,
Avcumda ikiyi birlemeliyim
Kestane yolarız denizden,
Ha geldi, gelecek dağçiçeğim,
Yürekse en çatalı, en insancılı.

KINDAM
XII

Özlemli bakış boyadı geceyi,
Urun arpaca, unutulan sevgi
Yalnız, senli ateş sardı ovayı
Mavileştikçe tanrılaşır deniz,
Ölçü evren de değişir ancak;
Hadi içme, seviye düşme deyiver.

Uykun kaçarsa güvercinim,
Hapla açılabilsen de
Çık düşsü geziye, yarat güzeli.
Uğruya, uğursuza söğ; ana avrat
Nasıl dayanır sevisiz yürek?
Üret, boyuna, ölene değin sev.

İnsanlar mutsuzken kemkümlenme:
Savaşımdan, cepheden kaçmak;
Çoluk çocuk vara sığınma,
Sensizliği büyütür bu çöl, çözük
Uzaklığın yapyakın oluverir:
Düş gözüm koyar yanıbaşıma.

KINDAMLI EVREN

Usun kanadı güdük kalır bunda
EVREN'e iye arar bilisizler.
Onu kucaklamaya yetmez imgelem,
Yürek durur, istemler donar,
Güzelim yıldız, bir maviş boncuk.

Ulu yaşamı varlayıp yok eden;
Öncesiz, sonrasız devingen öz;
Çözülmez soru yumağı Can;
Kardeşlik korku yüklü bilmece.
Güneş kanatlı, karmaşa tanrısı.

En yüce erdem dostluk, sevi;
Gerçeğin ateşsi evi kişi yüreği
Milyarlı süreçten gelir akışkan.
Dirimi, ölümü varlayıp yok eden
Kesinlenmiyen urun, yel kanatlı,
Mutlulukta duralar sanırız.

Onu, biz mi doğurduk, EVREN mi?
Oyun içredir doğmak, doğurmak da;
Beyin çimlendi uzay karnında;
Bitmeyen, ele geçirilmeyen GELİN...

Diken Özlemli

GÜNEŞE TÜRKÜ
III

Mor Şebboy açar karakışlı
Sevi bulutu közleşir
Oyunda çocukca unutulur urun
Düşüme giren perimsi ceylan,
Ateş böceğince ışılar kirpikleri.
Mutluluk savaşla geçer ele.
Gecenin birinde unutulan günışığı
Ak köpüklü ak urun denizi
Uykulu gözleri unutur günü
Bilelikte açar sevi kardeleni.

Erime ballı yıldız kayması,
Barışla anlamlı yeryüzü
Dişi koku, arşınlatır yolu,
Büyür kavuşmanın özlemi.
Kan yakar sevi tomurcuğu.
Doruğunda bülbülleşir güneş,
Yıkılır karacıların duvarı...
Ayrılış şimşek kanatlı at
Görkemli yıldız tufanı

Sevi ölümce güçlü.

ASSOS'LU ÇOBAN

Sanatçıların koruyucusu, ozan,
Usta Cerrah Dr. Mustafa Şerif Onaran'a

1/
Us tanrıçanın tapınağında,
Av arayan kartal gözünceyim.
Birden kındamlanıverdi körfez,
Denizleşti senli şaşırmışlığım!
Binbir yıldız, güneşli aylı
Samanyolunun gelin oynaması;
Gözlerin kındamlı halayda
Gökle toprak, tüm varlıklar.

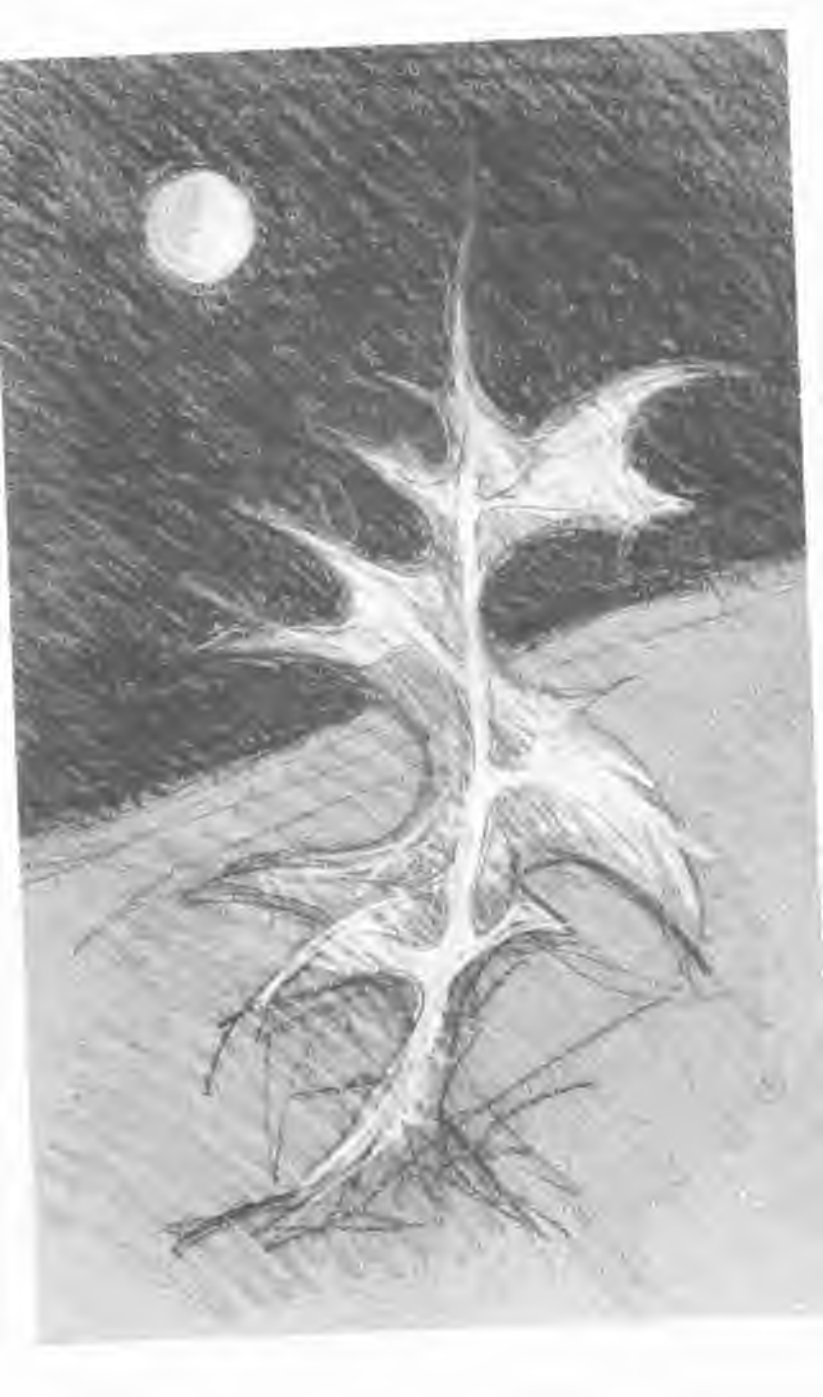
2/
Sevi kanatlı utku güvercinleri,
Bu düğün çıldırtır kişiyi,
Deniz kızlarının kına gecesi:
Dize getirir, mum eder taş yüreği
Bir kez görülür yaşam boyunca
Thetys'in saçı, ötekinin memeliği.
Behramkale'li yörük kızlarının
Türkülediği yazmalar, giysiler,

3/
Sappho şiirli Bilitis'in saçları
Ballı incirler, yaban gülleri,
Yakar güzelliği doğuran sevi
Kör eder gözü, sarar evreni:
Büyüler ermiş Sarıkız sultan
Denizi, dağı, taşı, Akçay'ı.
Bitkin yığılakaldı Çoban Baba,
Doruğundan usuyla süzer denizi.

4/
Midilli, çıldırtan kıyılar düşçe,
Unutamaz ikili sıcak çizgiyi
Aristo eğitimli öğrencileyin.
Sınat vurur, koyulaşır karanlığı;
Kırılır kanadı, kopar dili!
Yaralı kuşca düşer yere.
A deli, hançerlendin işte!
Dinmez yaranın burgaçlı kanı.

5/
Assos'lu güvercinlerin
Güneşli boynu besler bu canı.
Açmaz tanrısal dağın lalesi.
Assos'un serin pazar yerinde,
Göğsü, kuyruk altı kınalı,
Ölümsek, şaşkın kar kuşları
Bu kındamlı oluşum, görüngü
Anlatılamaz, yaşanır ancak.

6/
Bir istesek cennetleşir yeryüzü!

OLMAZ OLUR

Tanyerinde unutulmuş ay ışığını. Güneş
Kürüyüp indirdi dağ eteklerine
Ateş uzaklığın yüreğimde.
Tülce toparladım Eğridir gölünü
Getirip usulca koydum önüne;
Boyalandı uykulu gözlerin
Göğün dudağı, dağ tepelerinde.
Düşün bozulmasın ilk ışıklarla.
Mercan gözlü kuğular, bakışlarını
Sevinçle bırakıp gitti su yeşiline.

Biçilmeye durmuş buğday tarlası
Esmerliğini giydirdim tenine.
Yokluğun dağ ağırlığınca varlaşır
Sevi, donup kalmış gözbebeklerinde
Gün ağarsa, olmaz, biz oluruz.
Uzay anlamlanıyor usa göre
Uykuyu varlarız, sevmekse elimizde.

YAŞAMA GÜCÜ

Dört güzel baş omzunda:
Dönüşüverir bire
Bir olunca senli, dört:
Dudağında yıldızlı su:
Bir içsek istem dolu:
Çiçek kesilir yer, gök...

Dergi, kitap azıklı,
Seç menevşeli yolu:
Yandığım yer kül harman,
Gömüt taşım granit
Yel söyleşir seninle,
Yalnızlığım deniz...

Yitemez umudumuz.

YOLUN ÇIKMAZINDA

Aphrodite
Güzelliği yüzün,
Usumun ortası:
Bun çıkmazlı Doğu!
Seğirtir mekikçe,
Yolumuz köz pıtrak,
Bıkmaz deliçoban!...

Karanfil boya tenin,
Kirletmesin çöven!...
Çizmiş usta eli:
Urun geçen görüntü
Bildim ateş yontu.
Susmayan baş yargıç.

And konsun ortaya:
Tut, al götür beni,
Bozulan andı
Kan yakar. Onurlu
Baş, yemez sözünü
Andını bozanın

Kararsın ışığı...

AÇIK SEÇİK

Her gün bir perde attım,
Çile, kin çektim üstüme;
Çiçeklenir dört mevsim
Yanmadan donmadan.

Göğüs geçirme boşuna değil,
Taşınır yük, aşılır dağ;
Nerde sende o çatal yürek?
Yere düşmez kanım.

GÖKDENİZ

Gün ortasında, güneşe doğru,
Bir ormanda yüzer ellerim.
Bulutsu çiçeğe bıraktım kendimi,
Ağırlığın yok olduğu çizgide.
İpliklene, tellene damarda yangın.
Kınalanır badem kapağı gözler,
Anlamlı, yerdelen mızrak bakış,
Yanar, karadut kınalı ormanda, elim.
Geminin tutunduğu görünmez bağ,
Gerçek sevi yener ölümü.

Uyanırım masalsı bir düşten
Gözlerde yankılanır erinçli sevinç
İlkten unuttum urun ışığını
Bebe tenince tatlı, tepemsiler,
Güllü dal, yaprak katlı yerler,
Gemimiz demir kazığa bağlı.
Gökdenizinde, güvenli ellerim
Suca sarmalanmalı. Başımda güneş
Dönüştürür yanmayan giysilere
Temmuz çiğdemleri, menevşe kındamlı.

DOLU DİZGİN
(Kındam X)

Yıldız ışığında bakışmalar,
Çelişmeli denemeler yüzeysel,
Açılan pencere battı karanlığa.
Köz çecinde yandı elim boşluk.
Zehri bulutlanır boğuntunun...

Davranış tabanı: kişilik savaşı.
Uykularım bulandı öd zehrine,
Uzayca derinleşir kararsızlık
Korku güveni yer, bitirir
Bir ağarır, bir kararır, yıldız.

Boşunalık yaralar onuru
Tutsaklaştırır değersiz öğmeler
Unutamadığım yanmış konak.
Yürekten sokuluş can sıcağı,
Taptaze kaldı usumu emziren.

Dönüşsüz bu ölümcül yol
Birleşen dudakların yangını
Elimizde güneşli yağmur sonrası;
Çözülmez düğüm kökü dostlukta
Mut yıldızı, yağmurca yağmalı.

ÇAĞRI
IV

Bu Takkalı, şu Loras, Ova.
Seviyse katkısız, en arısı
Doğmuyor gün, akmıyor su.
Yolumuz ışıklı halk çizgisi,
Tomurcuğun sürmesi patlaması
Ağartalım geceyi, düşmana karşı;
Sözün özü: Ölümden güçlü sevi.

DİKEN ÖZLEMLİ

Uyku derler, küçük ölüm,
Sizin olsun en tatlısı.
Çoğaltılabilir yıllar!
Zehri, baldan tatlı çeşme.

Devinim evrensel yasa;
Sizin olsun durağanlık.
Var eden her iyiliği,
Güzelliği ellerimiz.

Be kansızlar, apartman, ev
Mal mülk, eşya dizi dizim
Hepsi de sizlerin olsun;
Toprak, hava bize yeter.

Bir şey ayral. Olanca var:
Terle ürettiklerimiz.
Topumuza yeter artar;
İlkyaz solur bütün dağ taş.

Barışçıl, cankardeş toprak,
Sevda kanatlı yaşantı,
Baldan tatlı ekmeğimiz.
Özgürlüğümüz havaca...

Savaşa Hayır

ABDAL MUSA

"Dört kitabın varsa eğer mânası /
Sen sana ne sanursan ayruğa da onu san"

1/
Hacı Bektaş soylu atam,
Hasan Gazi oğlu, Hacım
Sultan, Geyikli Baba'nın
Dostu, ölümsüz melâmî,
"Dönüşüm" yeteneğiyle,
Ceren olan Abdal Musa;
Alâiyye Beyi oğlu
Gaygusuz'u avlar, oklu
Canı koyar göz evine.
Tan ağarır Toruslarda.

2/
Küllenmez sevi közümüz
Yanar "Tekke Ocağı"nda;
Özgürlük anıtı dağlar
Kardelen türküler yazı,
Dört belikli çağda, ışır.
Yunus, Hatâî, Pirsultan....
Demişler nefeslerinde.
Urunun eskitmediği
Temelli insancıl yasa:
Elin tek, Dilin pek, Belin berk.

3/
İlkeliler yaşar erce.
Bencil, varsıl, gösterişçi,
Burnu büyük, hoşgörüsüz,
Hadbilmez, kötüden kötü.
Yedi deniz avucumda,
Ateşten, sudan gelmedik
Bir görürüz insanları,
Her varlığa bir bakarız;
Kin, küfür bulunmaz bizde
Evren, varolmuş sevgiyle.

4/
Almalı'da iki ermiş;
Hem yanar hem yakar dili
Kutsal ocağa yörükler
Kan verirler aktöreli.
Ayna, aynada görülen
Birolur gerçek sevide.
"Elsiz, dilsiz olsak da"
Yaşantımız sağtöreli.
Özgürlük bayrağı yanmaz,
Yakılmaz, sönmez ışığı.

KUMRU

Dostum Hilmi Barlas'a

Seviyi, barışı düşletir bize
Boynunda mavi ışıklı takısı
Tin gözüyle okunabilen kitap:
Işığın süpürmesi karanlığı
Çiçeklenen yürek sevecenliği
Mavileşir özgürlük konuşunca
Özenerek yaratmış Ahura Mazda.

Nevruzda inmiş evrenimize
Ahu gözleri yitirmiş uykuyu
Kardelenler gücünde kişiliği
Gül/gonca inceliği, duygulu anaca
Yalansız, açık seçik yaradılışı
Kuşku eritmese altın yüreğini
Adamış kendini gerçek sevgiye.

Kurur dostluğa oturmayan sevi
Çağlarda bulunmaz böyle can
Yıldız akışlı peri güzelliği
Güneşçe seviyi geçirmeli yaşama
Güvensizlik düğümünü çözebilse
Yaratıcı elleri, güzelden güzeli.

Duyarlı, ateş çiçeğindeki bezek
Bülbülün okuduğu gül kitabı
Büyüsü bitip tükenmez mavi.

Tanyerinin aklaşan ışığında
Doğruluk, kardeşlik utkulanır
Barış, sevgi en soylu yasa
Karanlığı, kötülüğü eze Aşa
Armita elele savaşımızda
Hava, su, ateş, toprak
Korusun Kumru'yu Tuşnamaita.

IŞINLI SÜPÜRGE

1/
Güvercinlerin büyük kurultayında
Tarihin en ulu kararı alındı:
Uygulayıcılar, barış tanrıçası,
Tanrısı seçilir. Yetkin ustalar,
Gönüllü süpürücülere çağrı
Çıkarılır dünyanın dört bucağına.

2/
Sabanın, sındının bulunuşu denli
Süpürge de önemli kültür tarihinde
Türlüsü var harman, ahır... Süpürgenin,
Ucuzu, paralı, pahalı, parasızı.
Evler, alanlar, eşikten gömüte,
Her şey gürgümüş yapılır bu aygıtla.

3/
Çirkinlikler, kötülükler.... ışınlısıyla
O denli çok şey var süpürülecek
Görsel belikler cennetli, cehennemli,
Yalancıları, karacıları, insanı
Mutsuz eden her şeyi, göksel öcüyü,
İşkenceciyi, asalağı, tozları.

4/
Çöpten değersiz süprüntü sürülerini
Bölüşme bilmeyen kabak kafaları,
Sevgi, sevi bilmeyen erdemsizleri,
Açlığı, süpürelim gurbeti,
Ayrılığı, sayrılığı sözlüklerden,
Yüreklerden söküp atalım kafalardan.

5/
Varlıkları, kuş, kurt, böcü börtü...
Her varlığı mutsuz eden,
Nite yok edilir bu ağulu atık?
Irmağı gölü öldürür denizleri,
Yaksak, ozon katı deler,
Gömsek toprak anayı ağular.
Başarı için örgütlenmek gerek,
Mutluluksa ereğimiz savaştan geçer.

BİR YANARDAĞ ORTADOĞU

Düşleği yalazlayan buyruklar
Yüzünüzle bin
Hayınlığa utku dersimiz
Yıldızları ayağılında yumalı
Karayaşmaklı ölüm melekleri
Canevimi mayınladınız
Kanderelerinizle öğündünüz
Doğa bezim
Çığlar yağdırdınız
Yüzünüzle bin.

Güneş suyunda yunmalı aylar
Hiç bal mı olur ağudan ?
Bölüşülür toylar düğünler
Bölüşülür türküler
Değiş öre çevirdiniz
Satılmış kara yaşmak
Bin yüzünüzle yağdırdınız çığları.

Âdem'le Havva'nın torunları
Birim birim çevirin
Ağıtlı yapraklarını tarihin
Anlı şanlı şehit dölleri
Ağudan bal olur mu ?
O evler o yürekler benim
Bin yüzünüzle
Çığlar yağdırdınız.

Fidanları yokeden keçiler
Çoraklaştı tarihimiz
Çevrenler ağardı ağaracak
Hadi çoban çal kavalını
Çiçeklensin ellerimiz.

Yavrusuna dönemeyen Memetlerim
Ömrünüze düştü çığ
Silahlara da düşecek bir gün
Köyler silindi haritadan
Hadi çoban çal kavalını
Çiçeklensin dillerimiz.

SAVAŞA HAYIR

Halk, dört duvar cenderede,
Düşünür mü özgürlüğü, karın zil
Gözlerinde güvercin kanadı,
Uzatır düşsü duyargalarını;
Kendi kendilerini görürler.
Işıklanıverir yollar bir gün:
Birden yıkılır kara duvarlar.
Her varlık yerini alır,
Çalışan bilekler isteyince:
Hele de sevi dolu yürekler,
Barış yazılır gökyüzüne;
Barış içinde olmalı evren.
Doğmak da, ölmek de, dostlukla.
Var olmanın soylu yasası:
Barış, Sevi. Barış, Sevi. Barış...

UMULU GECE

Başkent derin uykularda,
Düdük sesi ürtpertti geceyi;
Çıkmalıyız dağa dağlara,
Yitirmeyelim özgürlüğümüzü
Güneşli ovalar, altın bağlar;
Düşlemek barışlı bir yaşantıyı
Kanatlansın günlerimiz;
Akan ırmak, tartıya gelmez,
Ağardı ağaracak tanyeri
Umut, hiç batmayan güneş,
Gözümüz ışık, elimiz emek;
Yaşantıya çağırır insanları...

VAY BENİM KÖSE SAKALIM

-Ham tıraş-

Sakal bilgine, yakışır ancak,
Aksakal, karasakal, topsakal,
Mavi, kırmızı, kaba, sarı sakal;
Sünnetmiş, boyun süpürgesi!
Bak hele! Bu uğru ustalığı.

Domuzuna sömürür, göz küller.
Kılında kut bulur bilisiz.
"Hacıbaba, hacıdayı, hacıemmi..."
Kimi tekesakal, sakalsız tilki,
Güzeli: Ali Şah'la Zeus Babanınki.

Sözleriyle tüylerimi dikenleyenlere
Söğ, sapanla, yetmez, yavan öküze.
Benimki körlükten, tez yakmalı.
Tümen tümen; sakallarından asmalı.
Kurtulmalı halk, "al", örtüsünden.

Sakalı bitti ederartanın
Hesabı görülür sakal verenin.
BİRİ, BİRİLERİ sakal saydırmada!
Yüzsüz sakalcı, görmezlenir gerçeği!
Duysun, değirmenli göbek sakal...

Sakalcının, kökenine kibrit suyu.

KADIN BASTI
ya da zorbalık

1/
Gökçekız'ın kınalı elleri
Can serpmiş sevgi özünden;
Bezekleri ondan sevi kanatlı.
Düşçe: şimşeklenmişti barınak!
Mor yonca, seviçengeli, çirişgil
Dostluğu, sevgiyi anlatır Göl'e
Gömütlüğe gerekir yalnızlık
Her gece düştüğüm dipsiz kuyu.
Benliğim silme kındamlı:
Şeytansı, düş yavanlaşır orda.
Usa sığmaz, olur yanıbaşımda.

2/
Işık ülke gömülü karanlığa!
Yuva sürgünü gelmez geri,
Güneş, ay, kınalı kuşlar,
Gelin ağlatan binbir çiçek.
Âdem'li Havva'lı güvercin güller,
Yorgan, mavimsi gül, karanfil,
Zambak, dörtlü tilfir, lâle,
Kekremsi usla olunmaz oralı.
Sağlamca vur çeliksi kapıya.
Uydurmayı silmeli, yoksamalı.
Sevi kanmalı özgürlük üstüne...
Özben ürünü yitiveren gençlik.
Tanrılar öldü, insansa bengisel!
"Bilinç dışı" ülke uzayca.

RABBENA HEP BANA

Alıp yediklerim sizin için
Rabbena hep bana, hep bana.
Halk egemen olsa ne yazar.
Bezecek borç ödemekten:
Rabbena, hep sana, hep sana.
Çağ mı, hendek mi atladık?
Çay ne yazar, dere ne yazar?

Güneş satarlar hava yok size!
İşler bozuk, yaşanmaz burda,
Göz küllemeci yalan dolan.
Yazıp oyalan, yazma oyalan.
Rabbena hep bana, az bana.
Özgürlük ister halklar
Bezirgan başı, tutku şahı
Rabbena, hepten, toptan bana.

Dolabı köşe, Ortak Pazar
Onlara gülistan, size Arabistan
Tuu tuu göz değdi değecek!...
Rabbena sanırsın hepsi sana
Temel atar, gömüt kazar halka
Tele konuşma milyon yazar
Rabbena azdan sana, toptan sana!

Kazıkla: "özgür bazar", adı şık
Rabbena hep bana, hep bana,
Bal dudak, göz oyar sapıyla.
Kuyruğu zilli koymuş adını:
Vergi verme, varsıllan kat kat.
Böylesi ortamda çatla patla
Hep sana, hep sana rabbena.

Varlığının kökenini söylemez,
Eşi, benzeri yok sayılmış kutsuz
Yasa bilmez, nişangâhsız atar,
Dediği dedik, çaldığı düdük,
Deveyi hamuduyla rabbena:
Şirket, banka kurtar, KİT'leri sat
Rabbena hep bana, nah sana.

ÇAPRAŞIK

Açmaza bağlıyordu, çıkmazı,
Yeryuvarı yerli yerinde;
Kişiler şaşkın, bunalmış,
Buruk çıkışların dönüşünde,
Yollar boş, ay ışığı kaygılı!

Bu eksenin iki ucu dengesiz,
Savaşımdan geçer mutluk,
Atom denemelerinin korkusu,
Yok eder kişide onuru, saygıyı,
Ellerin ışıkca büyülü, usta
Ölçülerin dışında olunca,
Yıldızlar üşüşür penceremize.

O kuruntu somutlaştı her gece:
Baş çevirmeler, oyunlu varlar
Her ağdık, ağman gelir benden
Karanlıkta boğulur ayrılık!
Bu yüzüncü köye yolculuk,
Bitsin zehirli denemeler.

Yaratma tadı dilde türkü:
Sevi yalansızsa dağlarca
Özgürlüğünse gücü güneşce
Kartal kanadında yüreğimiz
Düşünürüm öd yeşili zehri
Yağmur sonrası yıkanmışlığı.

Sudan ucuz yiğitlik sözle!

WILHELM TELL

Yıllar yılı hep arpa ektik,
Bu topraklar yoruldu gayrı,
Kasırga götürdü götüreceğini.

Kaldır başını çatalyüreklim,
İlbayın şapkası, komutanın papağı
O günlerden beri zorbalar,
Nelere durdurmadılar selâm:
Çok uluslu, ortak pazar,
Yabanıllara satıldı ova, dağ.

Yıllar yılı ektik arpa,
Bu topraklar yoruldu gayrı,
Eskidi, örgenler çürüdü
Kasırga götürdü götüreceğini;
Gönül kuşu yorulmaz yine de.

Uçak alanlarına "tesis" dendi.
Sömürgenler devleşir birleşince,
Dost görünür acımasız tilkiler;
Yöntemlerince varsıllık yağma.
İnceden ince sağma aygıtları,
Sarmaşır içli dışlı ökseotları.

Eskidi örgenler, çürüdü
Götürdü götüreceğini kasırga.
Yıllar yılı hep arpa ektik,
Bu topraklar yoruldu gayrı.
Yine de yorulmaz gönül kuşu...

Domuzlar, bağı nice talanlarsa,
Yılan kuyruk çeker balığı.
Karaborsa, istifçilik, yağma;
Zorbaca rüşvet şişinmeleri,
Büyük başlarca örtüp saklanır!
Küllenir gözler, göllenir sular

Eskidi örgenler çürüdü,
Kasırga götürdü götüreceğini.
Yıllar yılı hep arpa ektik,
Bu topraklar yoruldu gayrı,
Gönül kuşu yine de yorulmaz.

Kurt dolaşır kuzu kılığında;
Kırka bölmüşler gençleri;
Kimi uluscu kesilir, dindar.
Selce akmış karmaşa yıllar,
Bunalım, munalım, marmaşa!...

Eskidi örgenler, çürüdü,
Kasırga götürdü götüreceğini.
Yıllar yılı hep arpa ektik,
Bu topraklar yoruldu gayrı.
Yine de gönül kuşu yorulmaz...

NEDENLİ KARANLIK

Şirazesi fırtmış toplumda
Yaşamak, zorun zoru kartalca;
Kırabilmek kolçaklı kuşatmaları,
Geçirip başından aşağı
Değirmen taşını omzunda taşımak.

Bayağılıklara yetmez özveri.
Ferhat, Kerem benimle yarışamaz!
Sahtecilerin değil harcı,
Doğruyu, güzeli, mutlu kılmak,
Çelişkiye batmadan savaşımda
Kelle koltukta dev gücü gerek.

Aydın sanılan üçkâğıtçılar,
Kasıntı, iki yüzlüler,
Erdemsiz uğrular anlı şanlı!
Tutkuları özentili yozlar
Gemiaslanları, soytarılıkta
Usta nedenli, hinoğlu hinler.

GURBETÇİLER

Naz telli turnam, ıraklar yakın,
Aranızdayım, kalır usumuz geride.
Meyre'liler, boylu poslu, ergen,
El öpmeler, göz göze gelmeler...
Aktaş'tan vurulurlar yola;
Onbeş olurlar bir konak ötede
Kuruçay'lı, Sorkun'lu, Dere'li,
Tez gel ağam, sakın kışlama!

Konya'dan kesilir işçi bileti:
Manisa'ya, Aydın'a, Adana'ya...
Tarlalarda ataların alın teri
Tütünler çapa ister, bağlar çapa.
Kaç kuşak eridi bu yollarda
Oğullarımız bizden sonra!
Telli turnam, nazlı turnam oooy!
Neye yarar bu güçlü kollar?!...

Beyninizde bi'yol çaksa o ışık.
Değişir bu nöbet, biter bu gurbet.
Kölelik kalktı yazar kitaplar.
Yüreğim paramparça kardaşlar,
Katlanmazdık İzmir'e İstanbul'a
Ölümden acı geldi "Almancılık"
Naz telli turnam ıraklar yakın
Geliver ağam, gurbetleşme sakın.

Canım Özgürlük

OLUŞUM

1/
Yaratıcı Ana'mız sadece DOĞA...
İlksiz urunda, ateş bulut suda,
Bitki, canlı hem var hem yoktu.
Belirgin değildi, madenler seçimsiz.
Altının bakır, kalayın gümüşlüğü,
Boyalar ayrışmamış, birlik tadında.
Yıldızlar, ay yerini almamış daha,
Soğuk kış, sıcak yaz, yoktu güzleme;
Sen vardın ilk, biz vardık yokça,
Var olma savaşı içinde evren,
Karmaşa: biçim özlemi ışıkçı.

2/
Sevi çekirdeği biçim aldı ilk;
Güneş ANA, doğurmadan gündüzü, geceden,
Dolanır ateş bulutsular süreçlerde.
YÜCE SEVİ: "OL..." der yağmur yağar;
Kördüğümler çözülür birer, ikişer:
Yaşama gücü her varlıkta donanır;
Yıldızlar yer almakçin düşer yola
Tansık düğünleri başlar varlıkların.
Milyarca yıl sonra maymunsular,
Kişioğlu ondan gelir, us çok sonra
Güneş, yaratıcı ANA, tapım sana.

USA SAYGI

Bugün gerçek bayram olmalı
Utku, bir konağa erdi daha
Mavilikte aya ulaştı elimiz
Usumuz yetecek yıldızlara da
Masalda doğa üstü sayılan,
Kavgalı uzay tarlası!
İnsandan yana olmayan,
Kanı doymaz ökseotlarını
Barış, dostluk getirir dize
Boşuna sapıtmaları, oyunları.
Evreni tamuya çevirirler ya,
Gözlerden perde uçar bir gün
Uyduruk görenekleri olur gelenek.
Yaratılabilir cennetten güzeli.

Yüce töre: barışta yarışımız.
Her canlı yeralacak savaşımızda
Dünyaya geldiğimize sevineceğiz.
Suç olmayacak barışçılık, sevmek
Yıkılır bu yalan dolan düzeni.
Usa saygı, esenlik yaratanlara
Kut sarhoşu olacağız dostlar,
Yüreğim yarılıyor sevinçten...
Düş gerçekleşince, öperiz yıldızları;
Uygarlık bölüşülür ışıkca,
Bu evrenselde olmalı payımız:
İnsanoğlu çözer bu bilmeceyi
Katılıyorum çiçeklenen sevince.

DEDİKODU

İki kadın konuşuyor;
Başları dallarla,
Ayakları yollarla,
İki kadın konuşuyor;
Bu, yaşanmış bir anı,
Sulara söylenmiş türkü,
İki kadın kolkola.

HAVUZ

Bahçedeki kuru havuz,
Derinliğine derin,
Göklere tutulmuş ayna,
Genişliğine geniş,
Gündüzleri damla,
Geceleri deniz.

SAĞIM YERİ

-Temiz yürekli Fazıl Erim'e

Sürü, yorgun geldi sağım yerine,
Bir göz eder gibi dağın yeline
Süte gelen kızlar soluk soluğa.

Saçları öperken yayla havası,
Köpüklü süt sesi giderir yası,
Sağarken çiçeklenir süt
Gelinler koştukça billûr oluğa.

Söğütlerin gümüş pırıltısında,
Işık çağar yüzlere
Düşler seni soran gözlerim,
Çal, Tınas indi Demiroluğa.

Büyülü öz memeden akan,
Emeğin kekikle yoğurduğu kan,
Besin olsa bari çoluk çocuğa!

BALIKSIZ HAVUZ

Bahçemizde mavu havuz, yavuz,
Derinliğine depderin kuyu,
Göklere tutkun sırsız ayna,
Genişliğine geniş uçsuz ova,
Gündüzleri damla çiyden kalma,
Yıldızsız gecede kıyısız deniz...

Yokluğu, açlığı yıkamalı burda!

UĞURLAMA

Çiğdem'le Aysıt'a

İki ceylan büyüttüm çölde,
Orman, su oldum korudum.
Karlar erimeden çıkar kardelen,
Siz ilkyazdasınız, farıdım bense.

Uğurlamalarda yanar yürek,
Yola vurdum ilkini yıkıldım,
Giden gelir belki ya, bulamaz!
Ayrılık koyulaşır zehirce...

Çocuklukta gökte uçar kişi
Usla çözülmeli bu kördüğüm!...
Dayan Oğuz Tansel, güzdesin,
İki gözüm, tomurcuk güllerim.

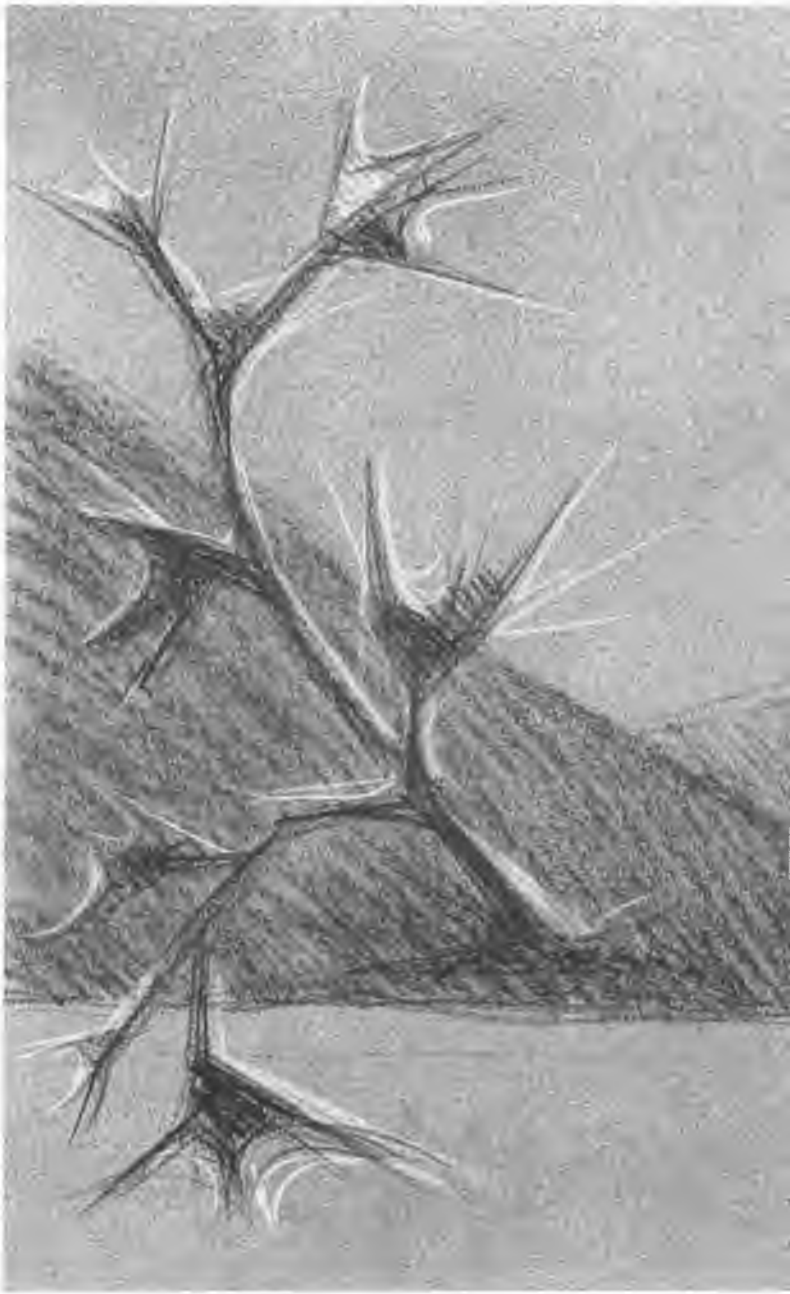
Yüreğimin yağı onsekizindeler
Pusatlanıp, öğrensinler yaşantıyı.
Biter bir gün bu düzensizlik,
Ellerinizle kurulacak düzen, dirlik.

SAYRILAREVİNDE
II

Kent özüyle parıltılı uykuda
Geceyi sallar tiren düdüğü.
Kaptırmasaydım özgürlüğümü,
Uyanıvermese sayrılarım,
Ver elini bizim dağlara...
Altın toprak, karanlık orman,
Geleceği düşletir insana.
Yarı gece: ölülerim uyanık,
Sayrılarım battı düşlere;
Işıklı caddeler kapkaranlık!...
Her sayrıevinde varım ben.
Ağarmadan tanın saç uçları.
Sayrıya diken olur kuştüyü döşek.
Urun bizce, ölçüye sığmazlanır!...
Sayrılar kurtulacak, yok edilince
Sayrılık, bilinmeyecek adı, sanı.
Sevi gözlü eller, buğulu ekmek.

BİLİNÇ IŞIĞI

Sevgi dolu yürekleri,
Canım dünya çocukları:
Işık özünden hamuru.
Mayası kardeşlik, barış,
Yapalım tükenmez ekmeği;
Sunalım yeryüzü sofrasına.
Dağı bağ yapan bu bilinç,
Güneş olur çalışan ellerde.
Savaş, kıyım, yıkım korkusu,
Karartmasın güneşimizi bir daha.
Özgürlük, barış, kardeşlik
En köklü, en soylu yasa.

CANIM ÖZGÜRLÜK

Paul Eluard'a

1/
Yumurta saçı tarayan sürüyle:
Karacıl, fişlemcil, çişlemciler
İç sömürü sası dışla dolaşık!
Çanak yalayıcı BAŞAK da öper!
Gerçeği bilmezliler, görmezliler,
Türkçe yağısı: "milliyetçiler!"
Bağkesen makiler onun sayrısı,
Dili kurusun yoz ATA'cıların.
Sözün özeti: Ektikleri yalan.
Olamam Abdülhamit'çi: batakçı,
Ödüncü, acımasız... Hırtlar;
İşkencede de örneksedikleri O.
Uşakları da tıpkı tıpkısı:
Fikret, dayanılmaz Hasanlı yağmaya
Güneşte erisin bu ayrıkotları!...

2/
Adımızı çıkardılar doksana!
Alamam buyruk, dinlemem öğüt,
Varsılı kurtlu burunlarda yangın.
"Hayır" diyemem, mayam bu:
İnsan sevmeyene, "evet" diyemem.
Kesin yaparım usuma koyduğumu
Sevgili buvruğu göz, baş üstüne.
Usturuplu yaşam, zorunlu zorun,
Çileli, ince, çok büyük oyun.
Bu toplumun yalanları bukağı.
"Tabu" kılınan namusla arımız.
Yüzsüz, yılankırkan utsuz ayı.
Usta yalancı, andını yiyen
Kuyruğu deniz, erdemsiz uğru.

Kötücül eğricileri eğitelim!
Özgürlüğü çıkaralım zindandan.
Doğruyu üretmek güzelin güzeli
Eluard'ın anımsattıkları,
Kızıl ateş lazer ışınıyla
Usa göre damga yüreklere.

3/
Canım özgürlüğü kazıyalım:
Yalan babalarının aç göbeğine,
Elma yediren ilk günahlı alına,
Düşsü yokun tapmak kaşına,
Papaz sakalına, kazıyalım,
Dinle halk uyutan kıçlara,
Yiğit yosmanın mavi saçına,
Aşk memeliğine Aphrodite'in
Yürek hoplatan halk türküsüne,
Toprak özüyle ışığa koşan,
İlkyaz salıkçısı kardelenlere,
Kartal gözüne, su gözesine,
Çiçek, meyve veren gözlere,
Dağa, taşa kazıyalım ÖZGÜRLÜĞÜ
Canım ÖZGÜRLÜK, ışığım, kanım...

KESİNKES DEĞİŞTİRİLEMEZ

En ağır yasa: bir gün ölüvermek,
Acılara karsak da yaşamın tadı bundan.
Doğar doğmaz başlar amansız savaş.
Bilmezlensek de yok hiç kurtulan!

Verimli olana yakışmıyor ölüm.
Yapıtını bitirip bütünlemeden,
Zehre dönen özlem çöker yüreğe,
Tören kandırmaca, ağlayış boşuna.

Öncesiz, sonrasız karanlık orman.
Yüzmeye alışmadan yok edilmek!
Işımaz uçurum, uçsuz kördüğüm.
Yakılmak çok iyi topraklaşmaktan.

METİN: "Külüm, Boğaz sularına
Dökülsün" derdi. Beni, doruğundan
İDA'nın körfeze, yeller Ecesi
Eksin: balık, kuş, çiçek olurum.

Kül alıp saklar seven kişi!
Mermere kuş konmaz. Yanık sesli
Hoca gerekmez. Yangın yerine
Bir saplımeşe yeter, çok bile!...

Gömüt zindanına can katlanmaz!
İyemoğlu Oğuz Tansel burayı
Seçti, yeniden başlar yaşamına.
Porfirsi taşını, güneş, yağmur
Eritemesin. Doydum yalanlarınıza.

Kana bulandı güzellerimiz!...

KAVAK AĞACI

İlk ışık saygıyla selamlar dallarını,
Başın ufuklar ötesinde güler.
Rüzgârların dilinden yaprak yaprak anlarsın,
Üstünde sevgisi cıvıl cıvıl serçeler.

İnsanlara örnek duruşun,
Uzak diyarlardan selam getirir leylek
Tavında toprak gibi gücün yeter yaza, kışa
Bizimkinden başka, aydın dünyan gerçek.

Yeryüzünün süsü, onuru
Işıl ışıl türkü söyler toprağa gölgen.
En temizi sevgilerin en arısı
Çalışanların hayatına yakın düşüncen.

Vücudun çelik gibi kavak ağacı
Seni kucaklamak gelir içimden
Topraklarımda biriniz bin olsun,
Bütün iyi dilekler yürekten.

"Uzaklığın, düşleyince yapyakın,
Sar bu canı, yak bu denizi
Zemheri gülü ikindi güneşi
Yaylaçiçeğim, karanfil saçlım,
Bölüşelim, ölümcül yalnızlığı."

1940 kuşağının lirik ve kendine özgü sesi
Oğuz Tansel, bundan önceki tüm şiirlerini 1986'da
Sarıkız Yolu adıyla biraraya toplamıştı
Dağı Öpmeler, Oğuz Tansel'in ölümünden (1994)
sonra kızı Aysıt Tansel tarafından
bir dosya haline getirildi

Salâh Birsel Oğuz Tansel için "Dostumuz bir
doğa vurgunudur. Dağlarda duman duman
ormanlardan, karlı uçurumlarda mavi sabahlardan
geçip gider" diyordu. *Dağı Öpmeler*'le
Salâh Birsel'in bu tanımı daha da koyulaşıyor

Toroslardan duru bir su...

TEMA
TÜRKİYE ÇÖL OLMASIN!
(0212) 281 10 27

ISBN 975-08-0014-1